

سرمقاله

مناسبات آمریکا و افغانستان در سایه سیاست های جدید آمریکا

حفيظ الله زكي

با پیروزی دونالد ترامپ در آمریکا، با درگذر سیاست آینده آمریکا در قبال افغانستان مورد توجه قرار گرفته است. این توجه به دو دلیل صورت می گیرد: یکی این که موضوع افغانستان در انتخابات امسال بسیار کم رنگ بود و هیچ یک از کاندیدان به مسأله افغانستان تماس نمی گرفتند، در حالی که در انتخابات ریاست جمهوری قبلی آمریکا، افغانستان در صدر مباحثات و مشاجرات کاندیدان قرار می گرفت.

مسأله دوم موضع جنجالی دونالد ترامپ در مسایل سیاست خارجی آمریکا بود. ترامپ سیاست های سخت گیرانه ای در قبال متحدان سنتی آمریکا اتخاذ کرد و تمام اهمیت را به سیاست داخلی آمریکا متمرکز نمود. ترامپ معتقد بود که آمریکا با سیاست های خارجی خود همواره به متحدان خود کمک کرده بدون این که این کمک ها دستاورد قابل ملاحظه ای برای آن کشور داشته باشد.

سیاست های خارجی سخت گیرانه آقای ترامپ این گمانه را به وجود آورده که ممکن است رییس جمهور جدید آمریکا برخلاف سیاست های قبلی این کشور در باره مسایل افغانستان تجدید نظر کرده و در مبارزه با هراس افگنی و کمک های طولانی مدت آن کشور به افغانستان رویکرد متفاوتی اتخاذ کند.

این در حالی است که افغانستان به شدت به حمایت ها و کمک های آمریکا وابسته است و چنانچه این کمک ها قطع و یا کاهش پیدا کند، افغانستان هم به لحاظ امنیتی و هم به لحاظ اقتصادی با چالش های دشوار روبرو می شود.

آمریکا در کنفرانس بروکسل تعهدات مالی دراز مدت خود را برای افغانستان اعلام کرد. در کنفرانس ورسای نیز به حمایت از نیروهای امنیتی افغانستان تأکید کرد.

بارک اوباما رییس جمهور فعلی ایالات متحده آمریکا به تازگی درخواست پیش از یازده میلیارد دلار کمک اضافی به افغانستان را به کنگره آن کشور تحویل داده است که به احتمال زیاد از سوی کنگره تصویب خواهد شد. این کمک بدون شک تأثیر مثبت در تقویت نیروهای امنیتی و روند مبارزه با هراس افگنی خواهد گذاشت.

فرمانده آمریکایی نیروهای ناتو در افغانستان نیز خواهان افزایش نیروی نظامی آمریکا به افغانستان گردیده و تأکید کرده که باید افغانستان بیشتر مورد حمایت نظامی قرار گیرد. این همه نشان می دهد که سیاست کلی آمریکا در افغانستان بر ضرورت حمایت دوامدار آن کشور از حکومت این کشور و مبارزه جدی با هراس افگنی تأکید دارد.

این پرسش این است که آیا دونالد ترامپ رییس جمهور جدید آمریکا می تواند با یک چرخش صدو هشتاد درجه ای مسیر سیاست خارجی آمریکا را در قبال افغانستان تغییر دهد؟ آیا ترامپ از آینده تقویت هراس افگنی در افغانستان بیمناک نخواهد بود؟ آیا ترامپ با کاهش کمک های آن کشور به افغانستان و خارج کردن نیروهای نظامی خود، می خواهد تمام راه رفته را به توقف و ایستایی بکشد؟

این پرسش ها و پرسش های دیگر ذهنیت عمومی را در افغانستان تا حدودی مخدوش کرده و این مسأله را برجسته کرده که ترامپ ممکن است راههای متفاوت تری را برای مبارزه با هراس افگنی جستجو نماید که نتیجه آن به کاهش کمک های آمریکا از افغانستان بینجامد.

در حالی که با یک تحلیل دیگر عکس این گمانه زنی ها بیشتر محتمل به نظر می رسد. یعنی ممکن است ترامپ به اعزام نیروهای بیشتر و تعهد کمک های بیشتر به افغانستان تصمیم بگیرد. موضع ترامپ در برابر تروریسم قاطع تر می باشد و این قاطعیت دخالت مستقیم آن کشور را در مبارزه با هراس افگنی الزامی تر می سازد. ترامپ ممکن است تصمیم بگیرد که به طولانی ترین جنگ آمریکا نقطه پایان بگذارد. خروج نیروهای آمریکایی و کاهش کمک های آن کشور نمی تواند به ختم جنگ منجر گردد و یا از مسئولیت آمریکا در قبال افغانستان بکاهد. تنها راه بیرون رفت آمریکا از مضل افغانستان تأمین امنیت این کشور و نابودی هراس افگنان در منطقه می باشد. بنابراین رییس جمهور جدید آمریکا ممکن است با اعزام نیروهای بیشتر و شدت عمل بیشتر در برابر هراس افگنان و فشار آوردن بر حامیان این گروه ها سعی کند این جنگ را تمام کند.

با پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات ایالات متحده آمریکا و راه یافتن او به کاخ سفید، نگرانی های درباره روابط آمریکا و افغانستان بوجود آمده است. رهبران حکومت وحدت ملی بعد از پیروزی آقای ترامپ، این پیروزی را به او تبریک گفته اند و خواستار گسترش روابط دو جانبه شده اند. اما هنوز روشن نیست که رئیس جمهور جدید آمریکا چگونه سیاستی را در رابطه اش با افغانستان پیش می گیرد. در هنگام کمپاین های انتخاباتی هیچکدام از دو نامزد انتخاباتی آمریکا، در رابطه به افغانستان صحبت نکردند و روشن نساخند که بعد از پیروزی با حکومت افغانستان چگونه رابطه ی خواهند داشت.

از جنگ افغانستان بنام طولانی ترین و پرهزینه ترین ایالات متحده آمریکا یاد می شود: جنگی که بیش از یک و نیم دهه است آمریکا نتوانسته است در آن پیروز شود. هر چند سیاست آقای ترامپ در قبال این جنگ هنوز روشن نیست، اما این نگرانی وجود دارد که او نظامیان باقیمانده آمریکایی را از افغانستان خارج کند و حمایت مالی و نظامی اش را از افغانستان کاهش دهد.

بعد از حادثه یازدهم سپتامبر سال ۲۰۰۱ و حمله ی نظامی آمریکا به افغانستان، این کشور بزرگترین حامی نظامی و مالی حکومت افغانستان بوده است. تا کنون آمریکا میلیاردها دلار برای تشکیل اردو و پولیس افغانستان و همچنان در راستای بازسازی افغانستان کمک کرده است. در کنفرانس وارسا نیز آمریکا یکی از کشورهای بود که تعهد کرد کمک هایش به افغانستان را تا سال ۲۰۲۰ ادامه دهد و بیشترین بسته ی این کمک ها، از سوی آمریکا وعده داده شد، اما اکنون این نگرانی بوجود آمده است که آقای ترامپ تمام این تعهدات را کنار بگذارد و افغانستان در حکومت او به فراموشی سپرده شود.

هر چند که سبب آمریکا در کابل پیش از نهایی شدن نتایج انتخابات آمریکا گفته بود که روابط دو کشور همچنان مستحکم باقی خواهد ماند و تأکید کرده بود که روابط افغانستان و آمریکا بر اساس منافع مشترک دو کشور و دو ملت شکل گرفته

است و با پیروزی هر حزبی یا بر جا خواهد ماند، اما با توجه به سیاست خارجی آقای ترامپ، این احتمال وجود دارد که در روابط مستقیم دو کشور تغییرات اساسی بیاید. آقای ترامپ در روابط خود با کشورهای اروپایی و سازمان های جهانی سیاست های سختگیرانه ی را پیشکش کرده است، او از کشورهای عضو ناتو انتقاد کرده است و گفته است که آمریکا دیگر توان دفاع از کشورهای اروپایی را ندارد و اگر آنها مخارج این کار را تأمین نکنند، نیروهای آمریکایی را از این کشورها خارج خواهد کرد. و همچنان گفته بود که بین آمریکا و مرکزیک دیوار خواهد کشید و به هوادارانش قول داده است تا کلیه کمک های آمریکا به برنامه اقلیمی سازمان ملل را قطع کند. این سیاست های سختگیرانه، احتمال دارد در قبال افغانستان نیز اعمال شود و حکومت افغانستان از سوی آقای ترامپ تحت فشار قرار گیرد.

با توجه به تمرکز سیاست آقای ترامپ به مسایل داخلی آمریکا و سیاست سختگیرانه اش در قبال متحدان بین المللی اش، امکان دارد کمک های آمریکا به افغانستان نیز کاهش پیدا کند و حکومت آمریکا به رهبری آقای ترامپ، رفتار سخاوتمندانه ی حکومت آقای اوباما نسبت به افغانستان را نداشته باشد و این کار حکومت افغانستان

مهدی مدبر

را تحت فشار قرار دهد، اما از سوی دیگر، تأکید او بر مبارزه جدی در قبال تروریسم می تواند بر بهبود وضعیت افغانستان تأثیر بگذارد. آقای ترامپ در کمپاین های انتخاباتی اش گفته بود که در صورت پیروزی با تروریسم برخورد جدی خواهد داشت. اکنون با پیروزی او این امیدواری بوجود آمده است که حکومت آمریکا به رهبری او، بر حامیان تروریسم فشار وارد کند تا دست از حمایت از تروریسم و عملگردهای آن بردارد. گروه های تروریستی بردارند. کاهش حمایت از تروریسم و عملگردهای آن در افغانستان زمانی آغاز شد که حزب جمهوری خواه در آمریکا قدرت را در دست داشت. این جنگ با فرمان یک رئیس جمهور از حزب جمهوریخواه آغاز شد. دموکرات ها در طول دو دوره رهبری آقای اوباما نتوانستند این جنگ را پایان دهند و سرنوشت طولانی ترین جنگ ایالات متحده آمریکا، هنوز روشن نیست.

آیا این جنگ توسط یک رئیس جمهور جمهوریخواه دیگر که ادعای مبارزه جدی با تروریسم را دارد، پایان خواهد یافت؟ اکنون ایالات متحده آمریکا بیش از نه هزار نیروی نظامی در افغانستان دارد. این نیروها وظیفه ی مشوره دهی و آموزش نیروهای امنیتی افغانستان را به دوش دارند. اما در مواقع نیاز به نیروهای امنیتی افغانستان در میدان نبرد نیز کمک می کنند. اما معلوم نیست آقای ترامپ در قبال

حضور این نیروها در افغانستان چه تصمیمی می گیرد. روشن نیست که آقای ترامپ این نیروها را فرا خواهد خواند و یا اینکه آنها را برای مشوره دهی و تعلیم نیروهای امنیتی افغانستان، باقی خواهد ماند. همچنان روشن نیست که آیا افغانستان در چارچوب سیاست مبارزه با تروریسم آقای ترامپ قرار می گیرد یا خیر. اگر اینگون باشد، احتمال دارد فعالیت نظامی آمریکا در افغانستان بیشتر افزایش یابد.

آمریکا و افغانستان در آغازین روزهای تشکیل حکومت وحدت ملی، پیمان استراتژیک امضا کردند. بر اساس مفاد این پیمان حکومت آمریکا موظف است که حکومت افغانستان را برای دفاع از مرزهایش و در راستای رسیدن به ثبات و امنیت کمک و همکاری کند. تداوم کمک های مالی و نظامی آمریکا به افغانستان از دو جهت برای حکومت افغانستان مهم است:

جهان و از حامیان اصلی افغانستان، سیاست روشن و روشن کردن جدی در قبال تروریسم داشته باشد. سرنوشت جنگ افغانستان بستگی به این دارد که آیا این پیمان مفاد امضا کرده ها ایالات متحده آمریکا و سایر حامیان بین المللی خود نیازمند است. تداوم کمک ها مالی به افغانستان برای ادامه روند بازسازی و انکشاف افغانستان، از اهمیت حیاتی برای حکومت و مردم افغانستان برخوردار است. در گام دوم نیروهای امنیتی افغانستان نیازمند تجهیزات و کمک های تسلیحاتی برای مبارزه با تروریسم است. تداوم کمک های تسلیحاتی و تسلیحاتی آمریکا به نیروهای امنیتی افغانستان، آنها را کمک می کند تا در امر مبارزه با تروریسم و گروه های هراس افگن، عملگردهای بهتر و موثر تر داشته باشند.

هر چند هنوز سیاست رئیس جمهور جدید آمریکا در قبال افغانستان روشن نیست، اما تداوم کمک های نظامی و مالی آمریکا به افغانستان، همچنان که به سیاست خارجی حکومت جدید آمریکا بستگی دارد، به سیاست و مردم افغانستان بر ضرورت حکومت وحدت ملی بستگی مستقیم دارد. اگر آنها بتوانند در درون حکومت جدید آمریکا به نفع افغانستان لابی گری بکنند، می توان به تداوم کمک های آمریکا به افغانستان امیدوار بود.

افغانستان و اولویت امنیت ملی

رضا احسانی

تدوین استراتژی روشن و جامع امنیتی، مکانیزم های مهم تأمین امنیت و راهکارهای عملی کاهش تلفات نیروهای امنیتی و قطع حملات دشمنان بر مراکز شهرها است. حکومت باید ابتکار عمل نظامی را در دست بگیرد و با برخورد قاطع، ریشه های امید طالبان و حامیان شان در تسلط مجدد بر افغانستان را خاکستر کند، تا آنها مطمئن شوند که از طریق جنگ به مقاصد خود شان نمی رسند و برای رسیدن به منافع مشترک باید راه صلح و راه گفتگو را انتخاب کنند.

این روزها از یک طرف فرمانده نظامی ناتو در افغانستان ضمن درخواست افزایش نیروی نظامی در افغانستان از جامعه جهانی خواسته است که افغانستان را بیشتر از این مورد توجه قرار دهند؛ از سوی دیگر پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا می تواند سیاست های آمریکا را در افغانستان دچار نوسان و یا تغییر کند

و در همین حال درخواست کمک اضافی بیشتر از ۱۱ میلیارد دلاری اوباما، نشانه ای یکنوع رویکرد جدید برای حمایت از امنیت افغانستان است. اما در قبال این تحولات رویکردهای جامع امنیتی افغانستان برای جلب دوامدار حمایت های جامعه جهانی بسیار مفید و تعیین کننده می باشد. چیزی که خیلی مهم است این است که حکومت افغانستان دیگر نمی تواند با شعار توجه جامعه جهانی را به حمایت از افغانستان جلب کند. جامعه جهانی باید خاتمه یابد، آنها می خواهند از این جنگ طولانی و هزینه بر جانانشان را خلاص کنند، اما برای خلاصی از این جنگ در کنار فراهم بودن شرایط منطقه ای، همکاری های جدی حکومت افغانستان نیز الزامی می باشد؛ چنانچه حکومت افغانستان به دلایل گوناگون سیاست های دو پهلو و غیر شفاف را در قبال تغییر در رویکردهای امنیتی اتخاذ کرده است. سیاست ترامپ ممکن است به لحاظ تاکتیکی و شیوه عمل با سیاست های اوباما در قبال افغانستان فرق کند، اما این تغییر در رویکردهای امنیتی ایالات متحده آمریکا باید با توجه به اوبیت امنیت افغانستان، با همراهی و همکاری حکومت افغانستان مواجه شود تا مانند سال های گذشته مبارزه با هراس افگنی در افغانستان با ناکامی مطلق بینجامد.

برادرانه و التماسهای منفعلانه آن نداده است. هر وقت صدای صلح در کشور بلند شده با عملیات های خونین، انفجار، انتحار و خشونت پاسخ داده شده است. بسیار روشن است که طالبان مزدوران بیگانه اند که به نیابت از بیگانگان و در تحقق اهداف خاص برخی همسایگان، زربینهای استقلال و ایستادگی افغانستان را تخریب می نمایند، رهبران طالبان مردمان بیرحم و پرتانگرنی اند که در آن سسوی مرزها از زندگی لذت می برند و عیش می کنند؛ اما در این سوی مرز مردم را به جنگ رویاروی با نیروهای امنیتی می فرستند.

اکنون نام شبکه القاعده در کنار داعش و طالبان و گروه های تروریستی دیگر اضافه شده است؛ مردم افغانستان دیگر تحمل ویرانی و برابری را ندارند و نمیتوانند بپذیرند که طالبان و مخالفان مسلح در حکم ابزار فشار کشورهای همسایه و منطقه؛ صدای یکجانبه صلح حکومت و مردم افغانستان را نشانه ضعف پنداشته و با انفجار و انتحار قوت و توان خود را به رخ می زنند و می کشانند. مردم نمی خواهند طالبان به نام مردم ملکی در قریه ها سنگر بگیرند و تهاجم بر شهر ها را از آنجا سازماندهی کنند، مردم نمی خواهند به طالبان تحت عنوان پروسه کهنه و فرسوده صلح، فرصت داده شود تا آزادانه و مسلحانه به قتل عام مردم و نیروهای امنیتی کشور بپردازند.

تحکیم روابط سیاسی و امنیتی با متحدان بین المللی، توسعه مناسبات منطقه ای،

حکومت قبلی از یکسو، طالبان مسلح را «برادر» گفته از زندانها به جبهات جنگ طالب علیه نیروهای امنیتی فرستاد؛ و از سوی دیگر، بعد از هر انفجار و انتحار، آنها را «پاکستانی» و «غلام اجنبی» خواند و هیچگاه هم به این پرسش بزرگ ملی، پاسخ نداد که چگونه ممکن است طالبان تا زمانی که تفنگ و سلاح به دست دارند و می کشند و سر می برند، پاکستانی می باشند؛ اما وقتی با همان لوتکی و لباس و ریش و دست و دامن خون آلود، کشته یا دستگیر شدند؛ فوراً ملکی و افغانی شوند؟ مستحق مدارا، آزادی، پول و امتیازات دیگر؟

به هر حال خواست مردم افغانستان از حکومت وحدت ملی این است که با اولویت دادن به تأمین امنیت، تحکیم استقلال سیاسی، تثبیت تمامیت ارضی، و تضمین وحدت ملی کشور؛ تعریف مشخص و روشن از «دوست» و «دشمن» داشته، به خونها و جانبازیهای نیروهای امنیتی کشور و اشک و آه یتیمان شان، احترام بگذارند و از قاتلان مسلحی به نام طالب، در هیچ پوششی حمایت و گذشت نفرمایند. خصوصاً این که حالا مسلم گردیده که طالبان با شبکه القاعده رابطه و همکاری نزدیک دارند و بسیاری از افراد القاعده و سایر گروه های تروریستی با این گروه عملا در جبهات حضور دارند. تجربه تلخ ده سال گذشته نشان داده که طالبان کمترین بهایی به درخواست های صلح طلبانه حکومت و برخورد های

جدی فرمانده نیروهای بین المللی در افغانستان ضمن سستایش از موقتیت ها و قابلیت های نیروهای امنیتی افغان در مقابله با دشمن؛ از افزایش تلفات نیروهای ملی، اظهار نگرانی نموده و گفته است که در جریان دو سال اخیر حدود پانزده هزار نفر از نیروهای امنیتی کشته شده اند. وی این سطح تلفات را در افغانستان نگران کننده خواند و یکی از دلایل افزایش تلفات نیروهای امنیتی را به ضعف مدیریت نسبت داد. فرماندهان نیروهای بین المللی با تأکید بر اینکه مسئولیت حکومت وحدت ملی و جامعه جهانی در قبال این نیروها سنگین

کارتون روز

نتایج انتخابات # آمریکا

روزنامه افغانستان ما از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سر مقاله یانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد. www.dailyafghanistan.com Email: thedailyafghanistan@yahoo.com